

Doğrudan ve Esinlenerek Sinema Uyarlamalarında Kurmaca İç Mekân ‘Büyük Umutlar’ Üzerinden Bir İnceleme

Demet Arslan DİNÇAY*
Çağıl Yurdakul TOKER†

Öz

İç mekan kavramı, sinema sanatı kapsamında kurmaca iç mekan olarak ele alınmaktadır. Kurmaca iç mekan şekillenirken, yaratılan uzam, orijinal anlatıya bağlı kalarak ya da yorumlama biçiminde kendini gösterebilir. Özellikle bir döneme ait anlatıların günümüze uyarlamasında kurmaca iç mekan, dönemin mimari ve iç mimari akımından esinlenerek oluşturulmakta, göstergebilimsel bir araç olarak metnin alt kodlarının izleyiciye aktarılmasında etkin rol almaktadır. Viktoryan dönemin önemli yazarlarından Charles Dickens’in Büyük Umutlar (1861) adlı klasik romanı 19.yy İngiltere’inde geçer. Kitabın sinema uyarlamaları arasında, 2011 tarihli Brian Kirk Yapımı doğrudan uyarlama ve yorumlanarak uyarlama örneği olan Alfonso Cuarón ait 1998 tarihli yapımlar, aynı metinden hareketle üretilmiş iki farklı yaklaşımı örnekler. Bu çalışmada söz konusu anlatının, dönemine ait toplumsal yapı ve mimari üslubu filme doğrudan ve yorumlanarak yansıtılışı karşılaştırmalı olarak incelenecektir. 19.yüzyıl İngiltere’inde toplumsal yapı ve iç mekan özelliklerine yoğunlaşılacak, dönem algısını oluşturan temel iç mekan araçları ortaya konulacak, göstergebilimsel bir bakışla filmde metne ait alt mesajlar ve iç mekan kurgusundaki yansımaları, iki ayrı yaklaşım bazında ele alınacak ve karşılaştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kurmaca İç mekan, Viktoryan Dönem İç mekanı, Uyarlama, Charles Dickens, Büyük Umutlar.

Fictional Interior Spaces in Direct And Indirect Film Adaptations A Study About ‘Great Expectations’

Abstract

Interior design can be defined as real when based on individual experience or as fictional when it is subject to cinema. Fictional space is designed by using spatial elements and technical elements like light and color in order to relate what the director wants to tell directly or indirectly. Especially, adapting a narrative of a specific period, fictional space is formed inspired by that periodical architecture and interior design. In other words, fictional interior is used as a semiotic tool for transferring hidden codes to the audiences.

Charles Dickens, one of the greatest writers of Victorian era, narrates 19th century’s England in his “Great Expectations” novel. In many adaptation of the book, Brian Kirk’s movie was shot in 2011 defines as a direct adaption. On the otherhand Alfonso Cuarón’s movie, was shot in 1998, creates a connection between Victorian England and modern world but with a post-modern expression as an example of indirect adaption.

This paper tries to reveal fictional spaces based on afore mentioned direct and indirect adaption films. Therefore, an overview about the social structure and characteristics of interior space in Victorian era will be discussed and the hidden messages and their spatial reflections in the movies will be explained with semiotic approach.

Key words: Fictional Interior space, Victorian interiors, Adapting, Charles Dickens, Great Expectations.

Received/Geliş: 03.02.2020

Accepted/Kabul: 17.05.2020

* Bu çalışma, insanlardan veri ve örnek toplamayı gerektiren, anket, inceleme, alan çalışması ve deney içeren araştırmalar 'kapsamına girmediğinden etik kurul onay belgesi gerektirmemektedir.

*Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü, dadincay@gmail.com, /0000-0003-0689-3201

† Dr., Raffles Collage of Higher Education, Singapore, yurdakulca@gmail.com, / 0000-0001-8287-0525

(Makale türü: Araştırma makalesi)

Giriş

19.yüzyıl İngiltere'si, makinelerin fabrikalardaki yerlerini almasıyla gittikçe zenginleşen, buna karşılık sınıflar arasında derin uçurumlar bulunan bir dönemdir. Görünüştaki katı, geleneklerine düşkün toplum yapısı, altında sosyal bir yozlaşmayı barındırır. Dönemin edebiyat anlayışı da, bu kültürel boşluk ortamına başkaldırı niteliğinde toplumsal farklılıkları vurgulamaya odaklanmış, sınıfsal ayrılıklar, ağdalı ve aşırı geleneksel İngiliz kültürü, romanlara konu olmuştur. (Kirschen, 2013)

Charles Dickens, edebiyat alanında bu dönemin en önemli isimlerinden biridir. Orta sınıftan bir aileye mensup olan Dickens, babasının borçları yüzünden hapse atılması sonucunda okulu bırakarak fabrikada işçi olarak çalışmaya başlamıştır. Yaşamında bir dönüm noktası olan bu olay onu eserlerinde, sanayi devrimi sırasında geniş kitlelerin çektiği acıları ve yoksulluğu gerçekçi bir şekilde anlatmaya itmiş, eserlerinde çoklukla terkedilmiş çocuk karakterlere yer vermiştir. Dickens eserlerinde, dönemin yönetsel boşlukları, adaletsizlik, toplumsal eşitsizlik ve kentli yaşamı üzerine detaylı anlatımlar hakimdir. (Collins, 2015). Benzer biçimde yazarın, 19. Yüzyıl İngiltere'sindeki sınıfsal uçurumu, adalet ve eğitim sistemindeki eksiklikleri, toplumsal davranışlardaki yozlaşmayı madenci bir aile yaşamı üzerinden anlattığı Büyük Umutlar (1861) romanı, pek çok eleştirmene göre modern romana geçişte önemli bir adımdır. Romanda köylü ve kentli arasındaki sınıfsal uçurum başkarakter yoksul çocuk Pip'in ailesi ve kentin en zengini Havisham ve üvey kızı Estella'nın üzerinden anlatılmaktadır. Bayan Havisham, nişanlısının onu düğün günü terketmesi nedeniyle akıl sağlığını yitirmiş, yalnız yaşadıkları konutta, yalnızca Pip'in onları her hafta ziyaret etmesine izin vermiştir. Zamanla Estella'ya âşık olan Pip zengin ve fakir ayrımının bir sonucu olarak Estella tarafından terkedilir. Daha önce yardım ettiği bir kaçak suçlunun mirasçısı olarak bir anda zenginleşir ve bir İngiliz Beyefendisi olur. Kitap Estella ile tekrar karşılaşmaları ile devam eder.

Roman defalarca sinemaya uyarlanmış bir klasiktir. Bu çalışmada incelenen sinema uyarlamaları, Viktoryan atmosferin olduğu gibi sunulması ve postmodern dünyaya uyarlanarak yansıtılmasını örneklemiş eserler olmaları açısından önem taşımaktadırlar. Seçilmiş filmlerdeki iç mekanlarda, Viktoryan döneme ait kodlar deşifre edilecek ve günümüze nasıl uyarlandığı açıklanacaktır.

19.Yüzyıl İngilteresinde Konut İç Mekanına Genel Bakış

Bu dönem İngiltere'sinde makineleşme, ulaşım ve iletişimdeki sıçramalar kıtaları birbirine yaklaştırıp yeni kültürlerle buluştururken, eski değerlere özlemi de arttırmıştır. Şehirlerin sanayileşmesi, köyden kente göçe neden olurken aynı zamanda orta sınıfı ortaya çıkışını hazırlar. Orta sınıf döneme damgasını vurmuş, aristokrat ve işçi sınıfı arasında, yeni yaşam düzeninin getirdiklerini, kendi birikimleriyle birleştirerek yepyeni bir kültür ortaya

çıkarmıştır. Bu yeni kültür ortamında orta sınıf, aristokrat ailelerin yaşam standartlarına özenir ve taklit etmeye çalışır. Üst sınıfın sahip olduğu antik dönemlere ait ya da değerli metallere yapılmış iç mekan aksesuarları, mobilya ve objelerin endüstriyel taklitleri, orta sınıf konutunda yer bulmaya başlar. İç mekânları şekillendiren mobilyalar ve aksesuarlar, fonksiyonel ve teknolojik yeni makineler sayesinde bitkisel bezemelerle donatılmış, böylece eklektik üslup anlayışı oluşturulmuştur. (Özer, 2009). Dönemin hızlı teknolojik gelişmeleri, iletişim, ulaşım, Darwin'in evrim teorileri gibi yeni kavramların hayatlarına girmesi ile sorgulayıcı ve şüpheci bir şekilde yaşamaya başlayan halk için, mutlu bir aile ve yuva ortamı, önemli bir sığınak oluşturmuştur. Evin, yuva haline gelmesi, için mekan düzeninin standartlar içinde belirlenmesi önem taşımaktadır. Dönemin dergileri ve kitapları da konut iç mekan tasarımının tariflenmesinde ve yaygınlaşmasında etkili olmuş, bir Viktoryan evde bulunması gereken donatıları, ev düzeninin temel bileşenlerini ortaya koymuştur. Mimaride de eklektik üslup devam ettirilmiştir. Göç nedeniyle konut ihtiyacının artmış olması, orta sınıfa yönelik ikiz villalar ya da bahçeli sıra evler olmak üzere inşaat faaliyetlerini başlatmıştır. (Yorke, 2005). Bu dönemin esas anlayışı olan eskiye ve egzotik olana özlem, doğaya dönüş, aydınlık pitoresk atmosferler, yapıları, peyzajla uyumlu bir şekilde bitkisel, dantelsi bezemelerle donatmıştır. Asimetrik plan, girişte basamaklarla ulaşılan bir veranda, dik kırma çatılar, feston bezemeli saçaklar, korkuluklar bu evlerin hemen hemen hepsinde bulunmaktadır. (Kalafatoğlu, 2009) Genellikle iki kattan oluşan evlerin zemin katında mutfak ve oturma odaları, üst katta ise yatak odaları vardır. Karşılama mekanı olarak “kabul salonu” isminin verildiği, normalde evin hanımının günlük işlerini de yaptığı, aynı zamanda misafirlerin de ağırlandığı oda, evin en önemli parçasıdır. Bu odada olmazsa olmaz bir kanepe, hemen önünde örtülü yuvarlak bir masa bulunmaktadır. Duvarlar bezemeli duvar kâğıtları ya da pastel renklerde boya renklendirilmiştir. Viktorian konut iç mekanı, dönemin izlenimci resim akımından da takip edilebilir. (Görsel 1) Konut içindeki mobilyalar koyu, cilalı ahşaptan yapılmıştır. Tekstil ve yüzey kaplamalarındaki sıcak renk seçimleri eve giren ışıkla beraber “yuva” hissini vurgulamaktadır. Özellikle orta ve uzak doğu kökenli mobilya ve aksesuarlar ile antik çağlardan motiflerle bezenmiş objelerin yaşam alanlarında kullanılması da bir başka dönem özelliği olarak karşımıza çıkar. (Yurdakul, 2014).

Şekil 1. Resim sanatında Viktoryan Konut İç Mekânı. Seymour Joseph Guy, The Contest for the Bouquet (1887)- Edward John Poynter, An evening at home (1870) - James Tissot, Young Women Looking at Japanese Objects (1869)

19. Yüzyıl boyunca mekan tasarımında yeni bir stil arayışından çok, geçmiş dönem stillerinin canlandırılması yaklaşımından söz edilebilir. İç mekan mobilyasında Neo-Klasik ile başlayan canlandırma dönemi, yüzyıl ortalarında görülen Neo-Gotik ile devam eder. Dini yapı geleneğinden gelen özelliği ile Gotik üslubun, sıklıkla resmi mekanlarda, çalışma mekanları ve kütüphanelerde kullanım bulduğu görülür. Mobilya tasarımında gotik karakterli bu dönem, dörtgen ve keskin köşeli biçimsel etkiler ile ağır Ortaçağ motiflerinin özensiz kullanımına sahne olur. Yüzyılın sonuna doğru Gotik karakterli özellikler Rokoko ile birleştirilmeye başlamıştır. (Hardwood, 2011).

14. Louis dönemi mobilyalarının yeniden canlandırıldığı Neo-Barok örneklerde, Barok mobilyanın belirgin özellikleri olan geniş oturumlu, yüksek arkalı modeller geri gelmiştir. Ağır ahşap süslemeli ayakların arasındaki gergiler ve döşemelik kumaşta tercih edilen koyu tonlu yoğun desenli tekstil de Barok mobilyanın temel niteliklerindedir. (Hardwood, 2011). Neo-Baroğun ardından gelen Neo-Rokoko akımı ile mimaride ve mobilyada konturların belirsizleşir, süslemelerin netliğini kaybettiği asimetrik düzenlemeler göze çarpar. Üslubun belirgin özelliği olan C-S kıvrımlı, akantus yaprakları işlemeli süslemeler ve kıvrımlı kabriol ayak biçiminin yeniden canlandırma döneminde daha yoğun kullanıldığı görülür. (Blakemore, 1997)

Kurmaca Mekan ve Uzam Kavramları

Sinema filmlerinde yaşam, zaman ve mekan sınırları içinde izleyiciye sunulur. Mimarlık ve sinema pek çok arakesitte buluşan, birbiriyle sürekli etkileşim halinde olan iki disiplin olarak tanımlanabilir. En önemli buluşma noktası ise mekan üzerinden gerçekleşmektedir. (Dinçay, 2014). Sinema, iki boyuta indirgeyerek ve değişime uğratarak mimari mekanın bir temsilini sunar. Sinema, zaman-mekan ve karakterler arasında kurulan kombinasyonların bir ürünüdür. (Adanır, 2012) Aslen her anlatının temeli olan bu üçlemenin birbirinden bağımsız ele alınamayacağı gerçeği mekanın, hareket ve zamandan bağımsız olamayacağını da desteklemektedir. Sinemada yaratılan mekan ile gerçek mekan arasında temeldeki bu birliktelik, kurmaca olanın kendi içindeki

kurallar bütünü ile farklılaşır. Lewis Jacobs (1994) film mekanını gerçek mekanla karşılaştırarak tanımlar. O'na göre filmde mekan, çok boyutluluğunu kaybeder. Gerçek evrende mekan, fiziksel anlamda her üç boyutta da yayılım gösteren bir sürekliliktir, gerçek yaşam içinde fiziksel mekanın somut ve kolay denetlenemez olduğu bir açıktır ve mekanda ani bir kesinti yoktur. (Jacobs, 1994) Oluşan her aksiyon kesintisiz mekansal bir sıra izler. Mekanın fiziksel sürekliliği bölünemez ve değiştirilemez. Sinemada ise fiziksel mekan, görsel bölümlere ayrılır ve değişik kamera açılarıyla, farklı odak uzunluğuna sahip merceklerle ve yönetmenin isteğine göre sıralanır. Böylece konunun içinde düzenleneceği mekan, sinema perdesinin sınırlarınca kuşatılır. Bu anlamda mekan, fiziksel olarak iki boyutlu yansıtılırken, algısal açıdan değiştirilebilir, dönüştürülebilir. Böylece mekan, bir araç olarak anlatıya hizmet eder.

Bir anlatı sanatı olarak sinema, olayları belli mekanlara yani bir uzama oturtarak sunulmalıdır. Chatman'ın tanımına göre uzam, çerçevenin içinde sunulan dünya ile çerçevenin dışındaki ima edilen herşeyi kapsar (Chatman, 2009). Buradan yola çıkılacak olursa, sinemada yaratılan her bir uzam, anlatılmak istenen mesajın somut karşılıklarını göstergeler aracılığı ile sunmaktadır. Her bir uzam ayrıca, hikâyenin anlam bütünü içinde öncesi ve sonrası ile de bütünleşiktir.

Göstergelerin, genel anlamda bireyler arasındaki anlam iletişimini kurmak için kullanıldığı söylenebilir. İki kişi arasındaki iletişim sürecinde başlangıç, birinci kişinin zihninde bir mesaj oluşturmasıyla başlar Bu mesajı, ikinci kişiye iletmek istenilen bir anlam yumağı, bir düşünce ya da düşünce süreci olarak tanımlamak da mümkündür. Bu noktada her iki kişi de da öğrenilmiş ortak kodlar ya da dilbilgisine sahiptir. Bu kodlar aracılığıyla birinci kişi mesajını, örneğin, sözel bir ifade biçiminde bir cümle haline getirir, ardından bu cümleyi, bir sesler dizisine dönüştürüp fiziksel bir biçime sokar ve bu belirtkeyi bir kanaldan iletir. İletilen belirtke, ikinci kişi tarafından alınır, kodu çözülür, özgün mesaj elde edilir. Bir zihinden diğerine bir düşünce aktarımı bu yolla gerçekleşmiştir (Wollen, 2008). Göstergibilimsel açıdan sinema, bu tekniği en zengin kullanan iletişim araçlarından biridir. Bu anlamda bir filmde kullanılan göndermeler, yönetmenin mesajını çok sayıdaki izleyiciye (alıcı) ulaştırma yolundaki temel araçtır denebilir. Yönetmen mesajı oluştururken kültürel ya da dönemsel kodları, mekan atmosferini, mobilyayı, kostümleri ya da karakterleri bir araç olarak kullanır. Örneğin bir döneme ait anlatılarda yaratılacak olan uzam, o dönemi yansıtacak ve göstergeler de dönemin kültürel ve sosyolojik normlarına gönderme yapacaklardır. Fakat bazen tarihsel bir anlatının günümüz dünyasına uyarlanması ve buna göre bir kurmaca mekan düzenlemesi yoluna gidilmesi de gerekebilir. (Chatman, 2015). Bu noktada anlatının filme uyarlama şekli, oluşturulacak ortam açısından da önem kazanmaktadır.

Romandan sinemaya uyarlama üç şekilde yapılmaktadır: *doğrudan uyarlamada* anlatı, ait

olduğu dönem ve karakterler olduğu gibi kalır, *yorumlamada* birkaç bileşen seçilir, olay örgüsü yeni olaylarla zenginleştirilir ya da eksiltilebilir, *esinlenmede* ise anlatı tamamen değiştirilebileceği gibi öykünün ana fikri korunarak farklı bir anlatı ve zamanda olaylar aktarılır. (Cartmell ve Whelehan, 2007). Bugün klasik romanların tanınabilirliğini artırma amacıyla esinlenme tekniğine sıkça başvurulmaktadır. Bu anlamda anlatının ana teması sabit tutulurken, zaman, mekan ve hatta karakterlerin değiştirildiği görülür. Dickens'ın Büyük Umutlar romanı da, günümüz dünyasına aktarılan klasik edebiyat örneklerinden biridir. Romanın, yönetmen Alfonso Couron'a ait 1998 yılı uyarlaması, esinlenerek aktarımın bilinen örneklerinden biri iken, BBC yapımı yönetmen Brian Kirk'ın 2011 yılı film serisi, bir doğrudan uyarlama olarak karşımıza çıkar. Esinlenerek anlatımda filmin uzamsal karakterini analiz edebilmek adına, doğrudan uyarlama örneğinde sergilenen aynı mekanlar karşılaştırılacaktır.

'Büyük Umutlar' Romandan Filme Uyarlama örnekleri

Doğrudan Uyarlama_ 'BÜYÜK UMUTLAR, 2011'*

Brian Kirk Yapımı 2011 tarihli film serisi bir doğrudan uyarlama örneği olarak romanla birebir örtüşmektedir. Viktoryan dönem, toplumsal ve kültürel yaşayışı, mimari özellikleri ile gözönüne serilir. Karakterler romanda anlatılan fiziksel ve ruhsal özellikleri ile birebir resmedilirler. Ana karakter Pip, tıpkı romandaki gibi demir işçiliği ile geçinen ailenin hassas çocuğudur. Estella ise tıpkı romandaki gibi mesafeli ve kibirlidir. Diğer karakterlerden Bayan Havisham, akıl sağlığı bozuk yaşlı ve zengin bir kadındır. Kaçak mahkum karakterini, kitapta olduğu gibi iyi ve kötünün bir arada simgelendiği kişilik olarak görürüz. Karakterin bireysel özellikleri romanda betimlendiği şekliyle filme birebir yansırken, kişisel mekanları da Viktoryan dönem iç mekanın temel özelliklerini kitapta tariflendiği biçimiyle birebir karşılar.

Filmin Konut Mekanları

Filmde görülen ilk konut, başkarakter Pip'e aittir. Dış mekan görüntülerinden başlayarak, bir alt sınıf ailesinin yaşamı göz önüne serilir. Dönemin yoksul banliyö konutu ahşap kırma çatılı simetrik girişli ana kütle ve demircilik yapan ailenin üretim alanı olan müstemilat ile temsil edilir. İç mekan görüntülerinde yaşam alanında şömine ve yemek masası dışında bir donatıya rastlanmaz. (Şekil 2)

*Filmin künyesi

3 bölümlü BBC Yapımı film serisi

Yapım yılı-2011

Yönetmen- Brian Kirk

Başroller -Douglas Booth, Gillian Anderson, Vanessa Kirby

Şekil 2. Doğrudan Uyarlama Örneğinde Viktoryan alt sınıf konutu_Pip'in çocukluk evi, dış ve iç mekan. (Kirk, 2011)

Filmde izlenen ikinci konut, Pip'in Londra'da yaşadığı döneme aittir. Pip esrarengiz bir mirasla hızla zenginleşmesinin ardından kentli bir centilmen olarak sınıf atlar. Yükselme hırsıyla girdiği bu zengin ortam, yine dönemin başlıca iç mekan karakteri ile temsil edilir. Üst sınıf Viktoryan konutunun başlıca iç mekan donatıları olarak, şömine, duvar yüzeylerinde ahşap giydirmeler, eklettik mobilyalar ve metal şamdanlar dikkat çekicidir. (Şekil 3)

Şekil 3. Doğrudan Uyarlama Örneğinde Viktoryan Konutu_Centilmen Pip'in Londra Konutu, iç mekan. (Kirk, 2011)

Filmde izlenen üçüncü konut, tüm anlatıya temel oluşturan Bayan Havisham'ın kızı Estella ile birlikte yaşadığı malikanedir. Filmin büyük bir bölümü, bu zengin konutunun görüntülerinden oluşmuştur. Anlatıdaki şekliyle, Pip'in çocukluk, gençlik dönemleri boyunca her hafta ziyaret ettiği bu konut, yıllar içinde bir değişime uğramaz. Yapı dış mekan görüntülerinde anlatıdaki atmosferi birebir karşılayacak şekilde sisli, donuk bir renk filtresiyle yalnız ve sıkıntılı bir biçimde tarif edilir.

Şekil 4. Doğrudan Uyarlama Örneğinde Viktoryan Konutu, Dış mekan _ Bayan Havisham Evi. (Kirk, 2011)

Malikanenin hazırlık avlusuna Neo-barok özellikler taşıyan taklı bir giriş kapısından yapılır. Yine dönemin üst sınıf konutlarının genel bir özelliği olarak, dairesel yaklaşım yolu merkezinde odak noktası olan su ögesi ile birlikte görülür. (Şekil 4)

Konut iç mekanında, Viktoryan dönemin belirgin izlerinden floral desenli duvar kağıtları, ahşap eklektik mobilyalar dikkat çeker. Evin hanımının kabul odası olarak düzenlenen hacimde eklektik üslupta ahşap yazı masası görülür. Neo-klasik yivli sütunlar, dönemin iç mekan aksesuarları olarak doldurulmuş egzotik kuşların sergilendiği fanuslar, mekana yerleştirilen arp ve dünya küresi ile Viktoryan konutlarında görülen uzak diyarlara ve çağlara ilginin yansıması olarak sergilenir. (Şekil 5)

Şekil 5. Doğrudan Uyarlama Örneğinde Viktoryan Konutu_ Bayan Havisham Evi.

(Kirk, 2011)

Filmde izlenen üçüncü konut, Estella'nın mutsuz evliliğinin geçtiği ikinci malikanedir. Viktoryan konutunun iç mekanına ait dekoratif kuralları bu konutun sergilendiği sahnelerde de izlenir. Dönemin standartlaşmış iç mekan renk seçimlerini koyu yeşil duvar boyası ve koyu kahverengi ahşap döşeme kaplamaları ile bu karelerde izleriz. Yemek salonunun duvar yüzeylerinde ise altın yaldızlı çerçeveler içinde sergilenen yağlı boya portreler, ailenin zenginlik ve statü belirtileri olarak göz önüne serilir. (Şekil 6)

Şekil 6. Doğrudan Uyarlama Örneğinde Viktoryan Konutu_Estella Evi. (Kirk, 2011)

Esinlenerek Uyarlama-‘BÜYÜK UMUTLAR, 1998’*

Alfonso Cuarón’ın 1998 tarihli filmi, Viktorya İngilteresi’nin toplumsal yapısını postmodern anlatımıyla modern dünyaya taşımaktadır. Doğrudan uyarlama yoluyla yaratılmış filmlerden farklı olarak Couron, orjinal anlatıdan esinlenerek filmde ana temayı sabit tutar ve 19. yüzyıl atmosferine ait 20.Yüzyıl seyircisi ile buluşturur (John, 2003). Bu bakışla film, yine romanın ana teması olan sınıfsal farklılıkları vurgulama üzerine kurgulanmıştır. Karakterler ve mekan adları üzerinde bazı değişiklikler yapılsa da eserin genel yapısı korunmuştur. Pip karakteri, bu kez balıkçı bir ailede büyüyen, sanatsal yönü güçlü Finn olarak tariflenir. Buna karşılık, diğer ana karakter Estella, soğuk ve mesafeli tavrı ile romandaki portresinden değişime uğratılmadan aktarılır. Cuarón’un filmindeki adıyla Bayan Dinsmoor karakteri, yine harabeye dönmüş bir malikanede ve yine kendi yarattığı dünyada yaşamaktadır. Akıl sağlığı bozuk, yaşlı kadın karakterin adı değişse de kişiliğin yansıtılışı ve mekanla ilişkisi aynıdır. Kötülüğün ve suçun temsili olarak düşünülen kaçak mahkûm, iyiliğinin karşılıklı olarak Finn’e tüm servetini miras bırakan gizemli karakterdir. Bu anlamda romandan birebir alınan karakter iyi-kötü karşılığını kendinde toplamıştır.

Filmin Konut Mekanları

Filmde baş karakter Finn Bell’e ait konut sırasıyla, çocukluk, gençlik dönemi ve Finn’i büyüten Joe karakterinin yıllar sonra tekrar evlenerek yaşamını sürdürdüğü ev olarak üç ayrı dönemde karşımıza çıkar (Şekil 7,8,9). Şekil 7’de görülen kareler, evin dış ve iç mekanından görüntüler taşımaktadır. Evin bahçe girişinde görülen *Tamirci Joe’nun Evi* yazılı geçiş, filmin çekildiği 90’lı yıllara ait olmayan, romanın ait olduğu dönemi aktaran bir öge olarak yorumlanabilir. İç mekanda yaşam alanı ve mutfak tek bir hacimdir. Mekan donatıları, temel elektronik eşyalar ile ahşap aksamı birbirinden farklı tekli koltuklar ve iki sade yerden aydınlatmadan ibaret basit bir kaç mobilyadan ibarettir. Mutfak kısmında buzdolabının tüm hacmi

*Filmin künyesi
Yapım yılı-1998
Yönetmen- Alfonso Couron
Başroller –Gwyneth Paltrow, Ethan Hawke, Anne Bancroft

kaplamasından, ihtiyaca dönük kullanımın ön planda olduğu sonucu çıkarılabilir. Evin dış ve iç mekan görüntülerinde soğuk filtreler ile aktarılan renklerle bunaltıcı bir atmosfer yaratılmıştır.

Şekil 7. Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Finn Bell'in Konutu, çocukluk dönemi
(Cauron, 1998)

Filmin başkarakterinin çocukluk ve gençlik dönemleri boyunca kullandığı konutta, genel kullanım alanında hiçbir değişiklik olmadığı dikkat çekicidir. Gençlik döneminin anlatıldığı karelerde mutfak alanında daha canlı renkler kullanıldığını, aydınlatma ile kısmen daha sıcak ve sakin bir atmosfer yaratıldığını görürüz. Kendisini büyüten Joe ile geçirdiği bu yıllarda Finn'in, daha sakin ve rahat olduğunu hissederiz. Bu dönemde Finn'in evdeki özel alanına, odasına yoğunlaşılır. Odanın duvar yüzeyleri Finn'in yaptığı resimlerle kaplıdır. Özel alanında karakterin resme olan yeteneğini keşfederiz (Şekil 8).

Şekil 8. Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Finn Bell'in Konutu, gençlik dönemi.
(Cauron, 1998)

Aynı konut, filmin sonunda Finn'i büyüten kişinin yeni ailesiyle yaşadığı yer olarak karşımıza tekrar çıkar. Evin dış mekan görüntüsünde kırma çatı ve çiçekli giriş kapısı, konuttaki mutlu yaşamı ifade ederken, dışarı sızan tatlı-sıcak ışık bu ortamı vurgular. Viktoryan dönemi atmosferine bir atıf niteliği taşıyan bu simgeler bir esinlenme örneği olarak karşımıza çıkmaktadır (Şekil 9).

Şekil 9. Esinlenerek Uyarlama Örneğinde mutlu aile evi. (Cauron, 1998)

Filmde izlenen ikinci konut, Finn'in New York' da kısa sürede ünlenmesinin ardından yaşadığı lofttur (Şekil10). Viktorya İngiltere'sinde kırma çatılı yuva ortamına endüstriyel ürünlerin girişine benzer şekilde burada da endüstriyel bir yapı, konut olarak kullanılmaya başlamıştır. Çünkü Finn karakteri, tıpkı 19.Yüzyıl burjuvasında olduğu gibi hızlıca zengin olmuştur. Çelik strüktürlü asma katın duvar yüzeyleri Finn'in çalışmaları ile kaplıdır. Çelik malzeme ve siyah beyaz kontrastı, yuva sıcaklığından uzak, soğuk bir atmosferi vurgulamaktadır. Büyük şehirdeki yeni yaşamı ifadesi, hem konutun ezici oranları hem de soğuk renk planlaması ile karakterin yalnızlığına dikkat çekmektedir.

Şekil 10. Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Finn'in New York'da Yaşadığı Loft.
(Cauron, 1998)

Filmde izlenen üçüncü konut yapısı tüm anlatıya temel oluşturan Bayan Dinsmoor'un yeğeni Estella ile birlikte yaşadığı malikanedir. Filmin büyük bir bölümü, bu zengin konutunun görüntülerinden oluşmuştur. Finn'in çocukluk, gençlik dönemleri boyunca her hafta ziyaret ettiği ev, yıllar içinde bir değişime uğramaz (Şekil11). Filmde Elhamra Sarayı ve Venedik Akademisinden esinlenilerek inşaa edildiği belirtilen yapı, eklektik biçimsel özellikler taşır. Yapının kemerli giriş yapısı üzerinde *kayıp cennet* anlamına gelen *paradiso perduto* yazısı göze çarpar. Yapı, dış mekan görüntülerinde metruk izlenim veren, gizemli ve gerilimli bir mekandır. Cephedeki yonca biçimli kapı ve pencere kemerleri biçimsel olarak 20. Yüzyıl başındaki eklektik biçimsel yaklaşımları hatırlatır. Neo-gotik üslubun egzotik simgelerle birlikte kullanıldığı bu eklektik yapıda iç mekan, filmde anlatıldığı gibi zamanın durduğu bir yerdir. Bayan Dinsmoor'un

düğün gecesinden sonra yıllarca, olduğu gibi bırakılmış harap bir yerdir. İç mekanda, eklektik biçimsel özellikler barındıran mermer bir süs havuzu ve iki katlı galerinin ortasında görkemli bir avize görülür. Yırtık perdeler ve donatısız boş mekan yalnızlık ve yıpranmışlık duygusunun güçlü aktarımlarıdır. (Şekil 12).

Şekil 11. Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Dinsmoor Malikanesi Dış Mekan. (Cauron, 1998)

Şekil 12. Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Dinsmoor Malikanesi, İç Mekan. (Cauron, 1998)

Şekil 13'te yer alan kareler, Bayan Dinsmoor'un kabul salonu ve yatak odasından görüntüler içermektedir. Viktoryan döneme bir diğer gönderme olarak bu kapıda ve ahşap mobilyada egzotik bezemeli kaplamalar dikkati çeker. Genel eklektik yapı kişisel alanda da hakimdir. Egzotizmin belirgin simgelerinden büyük boy bir kafes iç mekânın ortasında yer almaktadır ki dönem etkisi kadar, özgürlük-esaret ikilemini yansıtmaya anlamında da simgesel bir anlam taşıdığı söylenebilir. Odanın donatıları, yapının dış cephesi ile uyum içinde eklektik biçimsel özellikler taşırlar. Pencere önündeki giyinme alanı, egzotik figürlerle süslenmiş bir paravanla ayrılmıştır. Finn'in çizim yaptığı sehpalardan biri sedef kakmaları, koyu renk masif ahşap malzemesi ve incelen kesitli ayakları ile eklektik özellikler taşıırken, diğeri altın varak kaplanmış eğrisel formlu bacakları ile Neo-barok döneminin biçimsel özelliklerini gösterir. Tuvalet masası ise bezemeli, kıvrımlı ayakları, eğrisel kontürlü tablası ile Neo-rokoko dönemsel izler taşımaktadır.

Şekil 13. Esinlenerek Uyarılma Örneğinde Dinsmoor Malikanesi, kişisel alan. (Cauron, 1998)

Başkarakter Finn, aynı konutu yıllar sonra tekrar ziyaret eder. Filmde bu ziyaret, bir hesaplaşma ve gerçeği buluş olarak ele alınmıştır. Bayan Dinsmoor, bu kısımda daha dengeli bir kişilik sergiler. Karakter renkli ve abartılı kostümlerinden sıyrılmış, yaşıyla uyumlu beyaz bir kostüm giymiştir. Konut iç mekanı bu kez çok daha düzenli ve aydınlıktır (Şekil 14). Duvar yüzeylerindeki bitkisel desenli duvar kağıtları ve koridor boyunca görülen metal aksamli fener tavan aydınlatmaları, Viktorya İngiltere'sine göndermeler içerir. Yaşam alanında yanan mermer alınlı şömine, yine bu dönemin hayatla birleştirdiği simgelerden biri olarak, Dinsmoor'un yaşama döndüğüne dair bir belirti olarak düşünülebilir. Şömine yüzeyinde dönemin vazgeçilmezi bitkisel desenler metal işçilikle birleştirilmiştir.

Şekil 14. Esinlenerek Uyarılma Örneğinde Dinsmoor Malikanesi, geç dönem. (Cauron, 1998)

Aynı konut son evrede, Bayan Dinsmoor'un ölümünün ardından tekrar karşımıza çıkar. Ana karakterlerin buluşmasına sahne olan ev bu kez, çatısı yıkılmış gerçek bir harabedir. Çatının yıkılmış olması artık buradaki yaşamın devam etmediği, Dinsmoor'un ihtişam ve gösteriş dünyasının son bulduğunun simgesi olarak yorumlanabilir. İç mekandan görüntüler taşıyan karelerde aynı duygu, kristal avizenin düşüp kırılmış olmasıyla verilir. Karakterler, Estella'nın kızıyla birlikte yeniden bir aile haline gelerek evin rıhtımında buluşurlar. Beyaz kostüm kullanımı ile yeni bir başlangıcın vurgulandığı görülür (Şekil 15).

Şekil 15. Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Dinsmoor Malikanesi, son dönem. (Cauron, 1998)

Sonuçlar

Önceki bölümlerde ayrıntılı biçimde ortaya konan analizlerden anlaşılabilceği gibi 'doğrudan aktarım' tekniği anlatıya birebir sadık kalan bir canlandırma tekniği şeklinde tarif edilebilir. Diğer taraftan sinemada 'esinlenme yoluyla aktarım' tekniği, anlatıyı yorumlayan bir yaklaşımdır. 'Büyük Umutlar' romanı farklı ele alış biçimleriyle sinemaya çok defa aktarılmış bir klasiktir. Bu iki uyarlama tarzının farklı yönlerini ortaya koymak için yapım yılları 1998 ve 2011 olan iki 'Büyük Umutlar' filmi seçilmiştir ve film mekanları sekanslar bazında birebir karşılaştırılmıştır. Bu noktada doğrudan anlatı örneği olarak seçilen yapım, esinlenerek anlatı örneğinin kontrol unsuru olarak düşünülmüştür.

2011 yılı yapımı Büyük Umutlar filminde izleyici doğrudan anlatım ile, Viktoryan dönemin toplumsal kuralları, ahlaki değerleri, yaşayış biçimleri, mimari ve iç mimari özelliklerine bütünüyle vakıf olur. Roman kahramanları, mekanları ve olaylar, romanda betimlendiği biçimde birebir canlandırılır. Dönem İngilteresindeki katı sınıf farklılıkları, bireyler için neredeyse imkansız olan sınıflar arası geçiş, fakir Pip ve yüksek sınıftan Bayan Havisham'ın yaşam biçimleri üzerinden anlatılır. Karakterlerin kişisel mekanlarında ise Viktorya İngilteresinin standartlaşmış mekan donatıları eksiksiz izlenir.

1998 yılı yapımı filmde ise esinlenerek uyarlama yolu ile, anlatı öğeleri yorumlanarak izleyiciye ulaştırılır. 1998 yılı yapımında yönetmen Couron, filmde anlatının ana karakterlerini ve psikolojik yapılarını orijinaline yakın şekilde aktarır ancak isimleri ve mesleklerini değiştirerek çağımıza taşır. Zengin olma isteği, alt sınıftaki ezilmişlik duygusunun verdiği hırs, yüzyıllar sonra bile benzer davranışlara neden olmaktadır. İnsan olmanın zayıf ve güçlü yanlarının değişmediği gerçeğinden hareketle, romanla örtüşmeler görülür. Dolayısıyla karakterlerin davranış biçimleri değişmezken, yaşam stillerinde günümüz kalıpları kullanılmıştır denebilir. Uzam yaratmada ise anlatının geçtiği 19.yüzyıl İngilteresinin atmosferinden esinlenilmiş, dönemin toplumsal düzeni, ahlaki bakış açısı izleyicilere çağdaş dünyanın imgeleri ile eşleştirilerek aktarılmıştır.

Dönem İngiltere'sinde *yuva ve aile*, *sınıfsal farklılıklar* ve *kültürel boşluk* kavramları öne çıkmaktadır. Orijinal anlatının ve doğrudan uyarlamanın omurgasını oluşturan bu kavramlar Couron'un filmde mekanlar üzerinden aşağıdaki kodlamalarla anlatılmıştır.

Yuva ve aile kavramı, Finn'in evinin üzerinden yansıtılmıştır. Konutun sıcak bir yuvaya dönüşmesi filmin sonunda mutlu, çocuklu bir aile evi haline geldiğinde mümkün olur. Bu yorum anlatının geçtiği dönemden farklı bir bakış açısı ortaya koyar. Penceresinden dışarıya sıcak ışık süzülen kırma çatılı ev simgesi ise bir Viktoryan dönem klişesi olarak filme yansır. Bunun yanı sıra, Bayan Dinsmoor'un ölüme yaklaştığı dönemde kavuştuğu huzur ortamı, bol ışıklı kabul salonunda, yine yanan şömine ateşiyle simgelenmiştir.

Sınıfsal uçurumlar kavramı, yoksul balıkçı ailenin, işleve yönelik basit bir üslupta donatılmış konutu ile Bayan Dinsmoor'un eklektik malikanesinin oluşturduğu tezat üzerinden anlatılır. Bu dönemde uzak ve egzotik diyarlara duyulan hayranlık, yüksek sınıf konutu iç mekan donatılarına yansımış tipik bir özelliktir. Bu noktada anlatının ana mekansal kurgusu filme birebir yansıtılmıştır. Malikanenin iç mekanı olarak kurgulanan hacimde, uzak diyarları simgeleyecek donatı seçimleri yine 19. yüzyılın canlandırmacı üslubuna gönderme yaparken, Couron, mekansal dili daha etkin bir araç olarak kullanır ve hem cephe karakterinde hem de iç mekanda tüm konutu Neo- barok vurguda tasarlar. Sınıflar arasında geçiş, orjinal anlatıda zengin olmak ile mümkün iken esinlenme tekniğinde Couron, kahramanın yüksek sınıfa geçişini yetenek ile açıklar.

Kültürel boşluk kavramı, Finn karakterinin aniden zenginleşmesi bu sayede burjuva sınıfına girmesi üzerinden anlatılır. Doğrudan anlatıda, eğitim eksikliği bir sorun yaratmazken, çağdaş dünyada kahramanın sınıf atlamasında büyük bir engeldir. Couron bu noktada eğitim eksikliği konusun, Finn'in üstün resim yeteneği karşılaşmıştır. Kahramanın kentli yaşamını sürdürdüğü loft, çağdaş dünyada entelektüel kesimin yaşam alanı olarak tariflenebilir. Finn Couron yorumu ile, çağdaş dünyada zengin değil, entellektüel kesimin yaşamına öykünür. 19.Yüzyıl İngiltere'sinde konut ile endüstriyel donatının birleşmesi, günümüzde endüstriyel yapının konut olarak işlevlendirilmesi kavramından yararlanılarak loft ile temsil edilmiştir.

Sonuç olarak, Doğrudan uyarılama filmlerde anlatı, yönetmenin yorumundan bağımsız sadece yazarın bakışını görselleştirir. İzleyici, dönemin toplumsal dinamikleri, yaşam alanlarının mekansal organizasyonunu, iç mekan donatı ve donanımları hakkında bilgilenir ancak ekranda görünen ile bunların taşıdığı sembolik anlamlar arasındaki ilişkiyi kavramak ve yorumlamak ancak dönem ile ilgili tarihsel, sosyal ve kültürel bilgi birikimi ile mümkün olabilir.

Esinlenerek anlatım tekniğinde ise, yönetmen anlatının mesajını özetleyerek kendi diliyle ortaya koyar. Dönem romanlarında, işaret edilen toplumsal ve sosyal dinamikleri özümsemek ve filmde yaratılan uzamda bu dinamikleri çağın güncel karşılıkları eşleştirerek aktarmak daha dolaylı bir yol olarak düşünülebilir. Ancak, bu yolla anlatının içeriği ya da mesajı, izleyici tarafından daha net anlaşılıp içselleştirilebilir.

Kaynakça

- Adanır, O. (2012). *Sinemada Anlam Ve Anlatım*, Say Yayınları, İstanbul
- Banham, J. (2015). "Encyclopedia of Interior Design", Routledge, NY
- Cartmell, D., & Whelehan, I. (2007). *The Cambridge Companion To Literature On Screen*, 1th edition. Cambridge University Press, Cambridge.
- Chatman, S. (2009). *Öykü Ve Söylem, Filmde Ve Kurmacada Anlatı Yapısı*, çev. Özgür Yaren, Ankara: De ki Yayınları.
- Dickens, C. (2001). *Büyük Umutlar*, çev. Nihal Yeğınobalı, İstanbul: Can Yayınları.
- Dinçay, D. (2014). *1960-2010 Yılları Arasında İstanbul Kentli Konut İç Mekan Düzenlemelerini Türk Sineması Üzerinden Okumak*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, FBE, Mimarlık Tarihi Programı
- Jacobs, L. (1994) *Filmde Zaman Ve Mekan*, çev. Yalçın Demir. Eskişehir: Turkuaz Yayınları.
- John, G. (2003) *Dickens On Screen*. Cambridge University Press, Edinburgh
- Kalafatoğlu, E. (2009). *Yüzyıl Dönümü İstanbul Mimarlığında 'Viktorya Tarzı' Sayfiye Konutları*, Yüksek Lisans Tezi İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, FBE
- Özer, B. (2009). *Kültür, Sanat, Mimarlık*, Yem Yayınları, İstanbul.
- Wollen, P. (2008). *Sinemada Göstergeler ve Anlam*, çev. Zafer Aracagök, İstanbul: Metis Yayıncılık.
- Yorke, T. (2005). *The Victorian House Explained*, Countryside Books, Newbury.
- Yurdakul, Ç. (2014). *Alice Harikalar Diyarı'nda Öyküsü: Sinema Uyarlamaları Üzerinden Mekansal Bir Değerlendirme*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, SBE, Sanat Tarihi Programı

İnternet Kaynakları

- <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/162141/Charles-Dickens> Son erişim tarihi: 20 Mayıs 2015
- Great Expectation, 2011 <https://www.imdb.com/title/tt2133574/> Erişim tarihi: 04.09.2019.
- 1998 <https://www.imdb.com/title/tt0119223/> Erişim tarihi: 05.09.2019.
- 2011 <https://www.dailymotion.com/video/xsdajp> Erişim tarihi: 04.09.2019.
- 1998 https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-MXTnI9n5qtflaIqD8 Erişim tarihi: 05.09.2019.
- <https://faculty.unlv.edu/kirschen/handouts/victorian.html> Son erişim tarihi: 20 Mayıs 2015

Görsel Kaynaklar

- Şekil 1.** Viktoryan Evi Kabul Salonu, Londra, 1887 (Banham, 2015)
- The Contest for the Bouquet, Seymour Joseph Guy (1866)

<https://byronsmuse.wordpress.com/2015/11/20/victorian-interiors-in-art>, Erişim tarihi 28.09.2019

An evening at home by Edward John Poynter (1870) Erişim tarihi 28.09.2019

<https://byronsmuse.files.wordpress.com/2015/09/1870s-an-evening-at-home-by-edward-john-poynter.jpg> Erişim tarihi: 04.09.2019.

Şekil 2. Doğrudan Uyarlama Örneğinde Viktoryan Alt sınıf konutu_Pip'in çocukluk evi, Kirk, B. (2011).<https://www.dailymotion.com/video/xsdajp> Erişim tarihi: 04.09.2019.

Şekil 3. Doğrudan Uyarlama Örneğinde Viktoryan Konutu_Centilmen Pip' in Londra Konutu, Kirk, B. (2011).<https://www.dailymotion.com/video/xsdajp> Erişim tarihi: 04.09.2019.

Şekil 4. Doğrudan Uyarlama Örneğinde Viktoryan Konutu, Dış mekan _ Bayan Havisham Evi, Kirk, B. (2011).<https://www.dailymotion.com/video/xsdajp> Erişim tarihi: 04.09.2019.

Şekil 5. Doğrudan Uyarlama Örneğinde Viktoryan Konutu_ Bayan Havisham Evi, Kirk, B. (2011)

<https://www.dailymotion.com/video/xsdajp> Erişim tarihi: 04.09.2019.

Şekil 6. Doğrudan Uyarlama Örneğinde Viktoryan Konutu_Estella Evi, Kirk, B. (2011)

<https://www.dailymotion.com/video/xsdajp> Erişim tarihi: 04.09.2019.

Şekil 7. Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Finn Bell'in Konutu, çocukluk dönemi. Cauron, A. (1998)

https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-MXTnI9n5qtflaIqD8, Erişim tarihi: 05.09.2019.

Şekil 8. Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Finn Bell'in Konutu, gençlik dönemi. Cauron, A. (1998)

https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-MXTnI9n5qtflaIqD8, Erişim tarihi: 05.09.2019.

Şekil 9. Esinlenerek Uyarlama Örneğinde mutlu aile evi. Cauron, A. (1998)

https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-MXTnI9n5qtflaIqD8, Erişim tarihi: 05.09.2019.

Şekil 10 : Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Finn'in New York'da Yaşadığı Loft. Cauron, A. (1998)

https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-MXTnI9n5qtflaIqD8, Erişim tarihi: 05.09.2019.

Şekil 11 . Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Dinsmoor Malikanesi Dış Mekan. Cauron, A. (1998)

https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-MXTnI9n5qtflaIqD8, Erişim tarihi: 05.09.2019.

Şekil 12 Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Dinsmoor Malikanesi. Cauron, A. (1998)

[https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-](https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-MXTnI9n5qtflaIqD8)

MXTnI9n5qtflaIqD8, Erişim tarihi: 05.09.2019.

Şekil 13 Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Dinsmoor Malikanesi, kişisel alan. Cauron, A. (1998)

[https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-](https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-MXTnI9n5qtflaIqD8)

MXTnI9n5qtflaIqD8, Erişim tarihi: 05.09.2019.

Şekil 14 Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Dinsmoor Malikanesi, geç dönem. Cauron, A. (1998)

[https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-](https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-MXTnI9n5qtflaIqD8)

MXTnI9n5qtflaIqD8, Erişim tarihi: 05.09.2019.

Şekil 15 Esinlenerek Uyarlama Örneğinde Dinsmoor Malikanesi, son dönem. Cauron, A. (1998)

[https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-](https://www.youtube.com/watch?v=K1S5ZVjN3J4&list=PLE_ZWnYDi0dFRgR-MXTnI9n5qtflaIqD8)

MXTnI9n5qtflaIqD8, Erişim tarihi: 05.09.2019.